

במדינה

(המשך ממחזור 29)

„להפתעתי הגדולה, השיב לי צוקר: עזוב אותו. תשאיר את זה בינתיים.“ תגובתו של מנהל המנגנון נראתה תמוהה בעיני קצין הביטחון. כלף היה משוכנע כי צוקר אינו שותף למעשי החשודים — ולא הבין מדוע הוא מחפה עליהם.

קשר עם אחת העובדות. „התחלתי לחקור“ מספר אברהם, „וגיליתי כי לצד קר היו קשרים עם אחת העובדות. קשרים אלו היו ידועים למנהל.“

הדבר חרה לכלף. „כשבאתי לסניף היה מינהג שהעובדים הירשו לעצמם לקחת מצרכים בחנם, עבור ארוחותיהם במקום“ סיפר. „חיסלתי את הנהוג הזה, והעובדים חויבו לשלם עבור העוגיה הועירה ביותר שהיו לוקחים. אבל מה שנאסר על העובדים הפשוטים, אכל חל כנראה על מנהלים.“

כתב העולם הזה ביקש את תגובת הנהלת האגודה הצרכנית השיתופית להאשמה זו, קיבל את התשובה הבאה:

„מנהלים ומנהלים מחלקות גוהגים לקנות בשביל וירקות שיתכבם יורו, במחירי סמלים.“

„תתנצל לפני הנבחרת.“ לא היה זה הבזיון היחיד שגילה קצין הביטחון החרוץ מדי. ודוגמאות אחרות:

● הוא תפס לקוחה שגנבה חפצות שוקולד. כאשר התברר שהיתה זו אשת חברה מפורסמת, הגיבה ההנהלה, לדבריו, בצורה מורוה: הוא נתבקש להתנצל בפניה.

● הוא גילה מקרה כאשר לקוחה ענייה ביקשה כבוד טרי כתרופה עבור ילדה החולה והקצב נתן לה כבוד קפוא — במחיר של טרי. כאשר העביר כלף ידיעה זו לאיש הביקורת, הגיב זה בליגלוג: „אדוני, תתעסק בתפקיד שלך ואל תתערב בענייני מכירות.“

תגובת ההנהלה, בפני כתב העולם הזה: „לא מתקבל על הדעת. אפילו ילד יודע להבדיל בין כבוד קפוא לטרי.“

שערוריה בנוכחות הקהל. הקרייה של מנהל הסניף הגיעה לקיצה — רה לא בגלל גילוייו של קצין הביטחון. באחד הימים אירע סקנדל בסניף בנוכחות קהל. אחת הקופאיות פתחה בצעקות על המנהל: „אתה לא מתבייש, גנב שכמוך? הצעירים שלנו נהרגים בתעלה ואתה גונב ומתעסק עם הבנות?“ בעיקבות השערוריה הגיעו למקום אנשי ברית פיקוח. בספירת מלאי שנערכה נתגלה חוסר, והמנהל היעבר, כעונו, לסניף קטן יותר. מנהלי מחלקות הבשר והירקות הושארו בתפקידם.

אדם נוסף שהועבר לסניף הקטן: כלף. **קציני חיפוי על הסירחון.** היה זה עבורו הסימן הראשון שחריצותו אינה נראית בעין יפה גם בחלונות הגבוהים. לאט לאט החלו מגיעות לאוזניו שמר עות כי מחפשים איך להיפטר ממנו. ואכן, הדברים הגיעו לידי כך שכאשר התריע על המצב באחת ההודמוניות, בשיחה בעל-פה עם אחד מחברי ההנהלה המרכזית, ענה לו זה: „אתה יודע מה? תתפטר — ואנחנו נמצא לך תפקיד יותר טוב.“

לבסוף הבין כלף את הרמז, הגיש את התפטרותו. „הבנתי כי צריכים לא קצין ביטחון, אלא קצין חיפוי על הסירחון“, אמר. עקבי להתנהגותו עד כה, סירב לקבל את ההצעה. „לתפקיד טוב יותר“ — והחי לט לפרסם את הפרשה. „אני יודע שיהיה לי קשה לקבל גיב חדש מתאים“, אמר השבוע. „אבל המצפון יהיה שקט.“

דרכי חיים

יהודי רע

ליהודיה טובה

מאז ומתמיד היתה אורנה שרון נשמה טובה, שהאמינה בלהט כי גם כל האחרים טובים. כאשר הגיעה עם משפחתה לפני ארבע שנים ארצה מעיראק, בדרך לא דרך, היה חוור הביתה ממשרדי הסוכנות ומקונן על קשיי קליטתו, היתה זו אורנה שהיתה מנחמת ומרגיעה אותו: „הכל יסתדר. הלא אנחנו בין יהודים, יהודים טובים.“ היא נכנסה לאולפן מסדה בבאר-שבע, הלהל לומדת עברית בשקידה כדי שתוכל לצאת מוקדם ככל האפשר לעבודה, לעזור בפריסת המשפחה. למען מטרה זו, היתה מוכנה אפילו להתעלם מחיזוריו הלוהטים של חבר לספסל הלימודים. עולה חדש כמותה בשם ולדן כוגו, יוצא אוקריינה. **חלמה נגד בלדה.** אורנה סיימה את לימודיה, הצטרפה למשפחה בתל-אביב והם החלו מתבססים בארצם החדשה. עתה

ולדן ואורנה שרון

הנשוי הפך לרווק, והנשואה — לעגונה

הוא עלה על אוניה, יצא לשוטט במזרח הרחוק. „הייתי יורד לחוף, רץ למוזיאונים, משם רץ לבתי-זונות, משתכר, וכך היו סוחבים אותי חזרה לאניה.“ הוא נרגע לאחר ארבע שנים, חזר ל-ארץ, התחתן. „אשתי קנתה לי בדים ב-5,000 ל"י“, הוא מתחייך. „ציירתי תמונת בגודל ששה על ששה מטר, ואחרי-כך שרפתי אותה. לא הייתי מוכן להכיר בהן, נהגי המשאיות שהיו מובילים לי את ה-תמונות לשפת הים, לשריפה, היו מתחת-נים שאחן להם אחת. אבל לא הייתי מוכן שהן תישארנה. כך התקדמתי.“

מה מבינים גנרלים באמנות? מ-ציור התקדם יצחק לפיסול — ודעתו על המצב בשטח זה מוחצת: „יושבים כאן ב-ארץ כמה זקנים שמחלקים פסלים אחד לשני, ובוה נסגר העסק. האסון הוא ש-אין מיכרזים פתוחים למונומנטים גדולים. יש קבוצה של פסלים שהם כמו פרות קדושות, רק אותם מומינים תמיד. בספורט יש תחרות — למה אין בפיסול? כך לא מאפשרים התקדמות לכוחות הצעירים, דבר שגורם לחסיסה ביניהם. רבים מהם, ודווקא המוכשרים ביותר, עוברים את הארץ.“ אין זה האסון היחיד לדעתו של הפסל הוועם: „אסון הוא גם שרוב עבודות ה-פיסול הגדולות בארץ נקבעות על-ידי אנשי הצבא. מאחר שרוב עבודות הפיסול הם אנדרטות לזכר הגופלים והמלחמות וכדומה, יוצא באופן טבעי שאלופי צה"ל נהיים ה-קובעים בענייני פיסול. מה מבינים גנרלים באמנות?“

זיכור הנופלים — בשמחה. שמו-אלי שזכה בשני פרסים של משרד השיכון, מתנגד לתפיסה הקיימת בארץ בפיסול — הגובעת לדעתו ממנטאליות הגטו שעדיין לא השתחררה ממנה. „כולם יוצרים פה פסלים כמו בגטו וארשה“, מטיח הוא. „במקום להקים אנדרטה לזכר הנופלים ב-צורת מזרקה בתוך גן שוקק חיים, מקימים פיסול שחור וקודר כמו מציבה. ובאמת בדיוק בגלל זה לא הסכמתי לקחת לי בית ב-יפו.“ „לא רציתי לגור בתוך הגטו של ה-אמנים.“

נתפנתה לולדן, שהמשיך כל הזמן לכתוב לה בלהט. לפני שנתיים נערכה החתונה. עם הזמן הסתכסכו החיים בין אורנה לאם בעלה, שלא סבלה את כלתה יוצאת עדות המזרח. העניינים הידרדרו עד כדי כך, ש-אורנה היתה מוכנה להודות שאולי קיים דבר כזה כמו יהודי לא טוב — או יהודיה לא טובה, יותר נכון.

שנה לאחר הנישואין נולד הבן הבכור, ימים מספר לאחר הלידה הסבירי בעל-לאשתו כי עליו לנסוע לבאר-שבע. אמו סבלה התקף-לב.

מי אחראי לשערוריה? כאשר בר-שש ולדן לשוב, נתקפה אורנה דאגה. ל-בסוף השאירה את התינוק בידי הוריה, ירדה לבאר-שבע. שם גלתה כי גם ולדן וגם אמו נעלמו, הבית הוחזר לעמידה, וכל הרהיטים נמכרו.

חקירה קצרה העלתה, לתדהמתה של אורנה, כי בעלה היגר לברזיל. פרט אחר שהדהימה: הוא יצא בברוכו בו נרשם כי רווק — למרות שבתעודת-הזהות שלו נר-שם במפורש כי הוא נשוי.

כיצד זה הוציא משרד-הפנים תעודת רוו-קות לאדם נשוי? משרד הפנים עצמו לא היה מסוגל לענות על כך. אולם מעשהו מעורר התמיהה הותיר את אורנה עגונה, עם תינוק, כשהכנסתה מסתכמת ב-110 ל"י לחודש.

ולדן האוהב, בינתיים, פטור מדאגה ל-משך ארבע וחצי השנים הבאות. רק אז יפוג תוקף הדרכון, אותו קיבל באדיבותו הרבה של משרד-הפנים.

דרכי אדם

אנדרטה

תמורת כוס מים קרים

תקופת ההמתנה ערב מלחמת ששת ה-ימים העיקה על העצבים ודיכוכה את ה-מוראל לא רק לאזרחים בעורף, אלא גם ליחידות המגויסות. הקל את הלחץ יחסם הנפלא של אנשי הישובים בצפון הנגב.

כבמקומות אחרים, גם תושבי מיבסחים פתחו את ליבם וביתם בפני חיילי היחידות שחננו לידם, פינקו את החבריה כאילו היו בניהם, הציפו אותם במקלחות, עוגות, משק אות קרים, וכל טוב. כמוהם נהגו גם ה-ישובים ישע ועמיהוד.

זונות כדוגמניות. עתה, באיחור של שלוש שנים, הגיעה תודתם של החבריה למאריהים — בצורת מרכז בידור ענקי, אותו הקימו חיילי היחידות ששהו במקום ערב המלחמה. המרכז כולל מגרש כדורגל, בריכת שחייה ומבנים נוספים, כשבמרכזו אנדרטה ענקית.

את האנדרטה הקים, בהתנדבות, אחד ה-מילואימניקים — הפסל יצחק שמואלי. שמואלי בן 29 הוא דמות מעניינת לא פחות מהאנדרטה שהקים תמורת המים ה-קרים והלב החם של אנשי מיבסחים. מגודל שיער כהיפי למופת, מפורסם בין רעיו ב-כווח הרב, שירת בסדר בקומנדו היםי, חי באילת ב-1956, כאשר היתה עדיין עיר לא מתורבתת. את דרכו האמנותית התחיל בציור דווקא. בעודו עובד כהגאי על ספי-נות דייג, היה מנצל ירדות לחוף, שוכר זונות כדוגמניות.

מצייר — ושרוף. לאחר הצבא הת-ליט ללמוד אמנות, עלה לבית-ספר ידוע לאמנות בירושלים, הגיש את עבודותיו. „כשביקשו ממני תעודת-גבורה“, מספר יצחק, „שלא סיים אפילו בית-ספר עממי, הבנתי שהם מחפשים אינטליגנטים, לא אמנים.“

פסל שמואלי ויצירה

גטו של אמנים

dépilan
משאיר
עורך חלק
לזמן יותר
ארוך
dépilan
הקדם השיוצרי
הנודע להרחקת
שיער מיותר. דפילן
פועל על שורשי
השיער, מחליש
צמיחתם ולכן
פעולתו לזמן
ארוך יותר מכל
משחה.

dépilan
הקדם הקוסמטי
בעל הריח העדין
להסרת שיער
בדרך הנשית
ללא פציעות, ללא
כאב, בצורה
היגיינית ונעימה.
דפילן מותיר לך
עור חלק רך
כקטיפה.
נסי והוכיח גם
את
vitamol
ZURICH, SUISSE

dépilan
Crème dépilatoire

בינג-ליניאל